

Η Τουρκία ξέρει να διαπραγματεύεται. Εμείς;



Του **Ιγνατίου Καϊτεζίδη**, δημάρχου Πυλαίας-Χορτιάτη, αντιπροέδρου της Επιτροπής Θεσμών της ΚΕΔΕ

Κανένας δεν περίμενε πως η συμφωνία Ε.Ε. - Τουρκίας θα ήταν κάτι περισσότερο από ακόμη μία διπλωματική επιτυχία της γειτονικής μας χώρας. Αυτό όμως που είναι πραγματικά εντυπωσιακό για έναν παρατηρητή της διεθνούς πολιτικής είναι ο τρόπος που διαπραγματεύεται η Τουρκία. Ποια είναι τα δεδομένα; Η Τουρκία χειρίζεται την προσφυγική κρίση προκειμένου να αποκομίσει ένα τεράστιο εθνικό όφελος, δεν έχει κάνει καμία ενέργεια για την αναχαίτιση των ροών στα σημεία εισόδου της χώρας της (παρότι το υποσχέθηκε Ξανά), αδιαφορεί πλήρως για τη δράση των διακινητών, οι οποίοι σταδιακά θα έχουν και γκισέ για την έκδοση λαθροεισιτηρίων για την Ελλάδα και δεν τιμά καμιά συμφωνία επανεισδοχής. Έχει δημιουργήσει μία "αποθήκη ανθρώπων" στο παραλιακό της μέτωπο, τους οποίους

"εξάγει" στην Ελλάδα, κατά βούληση, δημιουργώντας ένα μείζον ανθρωπιστικό, ελληνικό και ευρωπαϊκό πρόβλημα. Και βεβαίως εμφανίζεται στα ευρωπαϊκά σαλόνια ως περίπου το θύμα της μεταναστευτικής κρίσης.

Είναι περισσότερο από προφανές πως η Ευρώπη κάθε φορά συνομιλεί με την Τουρκία χωρίς πυγμή και δίχως ξεκάθαρη διαπραγματευτική "πλεύση". Αυτή τη φορά αυτό που ουσιαστικά θέλει είναι να "τελειώνει" με το πρόβλημα και είναι διατιθεμένη να το πληρώσει όσο-όσο. Αυτό ακριβώς διαπραγματεύτηκε και η Τουρκία. Πόσο θα είναι το όσο. Η συμφωνία προβλέπει τα εξής εκπληκτικά: α) πως όσοι φτάνουν στα ελληνικά νησιά θα επιστρέφονται στην Τουρκία με την εξής υποσημείωση όμως: αν δεν ζητούν άσυλο από την Ελλάδα! β) την παρουσία τούρκων αξιωματούχων στα ελληνικά νησιά για την ομαλή λειτουργία του σχεδίου, γ) όσοι βρίσκονται στα ελληνικά νησιά ήδη δεν θα επιστραφούν στην Τουρκία, δ) για κάθε Σύρο που θα επιστρέφεται από την Ελλάδα στην Τουρκία, ένας Σύρος

θα εγκαθίσταται από την Τουρκία στην Ευρώπη (αναρωτιέται κάποιος γιατί δεν ισχύει κάτι ανάλογο για όσους βρίσκονται σήμερα στην Ελλάδα, ώστε να μειωθεί στο μισό ο αριθμός των προσφύγων;), ε) γενικόλογες προθέσεις περί καλύτερης φύλαξης των παράνομων εισόδων και ανθρωπιστικών πρωτοβουλιών. Αυτά στο σκέλος των υποχρεώσεων(!), αν κάποιος μπορεί να χαρακτηρίσει έτσι τα παραπάνω.

Και για όλα αυτά η Ε.Ε. δίνει στην Τουρκία: α) κατάργηση της βίζας των τούρκων πολιτών, διαδικασία που θα έχει ολοκληρωθεί μέχρι τον Ιούνιο του 2016, β) επιτάχυνση της εκταμίευσης των 3 δισ. και ακόμη 3 δισ. μέχρι το 2018 γ) άνοιγμα νέων κεφαλαίων στις ενταξιακές διαπραγματεύσεις, μια διαδικασία που ήταν σε πλήρη αναστολή, και βεβαίως ένα νέο καθεστώς προνομιακής μεταχείρισης της Τουρκίας ως συνομιλήτρη που ελέγχει την ένταση των προσφυγικών ροών. Για ακόμη μία φορά αυτό που πέτυχε η τουρκική διπλωματία είναι να μετατρέψει ένα πρόβλημα σε πλεονέκτημα. Να αξιοποιήσει μια σοβαρή γεωπολιτική κατά-

σταση, για να ασκήσει εξωτερική πολιτική. Να εφαρμόσει μια βασική διαπραγματευτική αρχή: πρώτα πες όχι και μετά άρχισε τις διαπραγματεύσεις. Αυτό που εμείς ποτέ δεν κάναμε.

Το σκηνικό που εξελίχθηκε στις Βρυξέλλες ήταν από την αρχή πολύ προβλέψιμο. Στη μία πλευρά του τραπέζιού κάθισε η αφελής Ευρώπη και στην άλλη η πονηρή Τουρκία. Στη μία πλευρά μία Ευρώπη που τα δίνει όλα και στην άλλη μία Τουρκία που τα θέλει όλα. Και η Ελλάδα; Η Ελλάδα βρισκόταν δυστυχώς για ακόμη μία φορά χωρίς ρόλο, ενώ σπκώνει αναμφίβολα το πιο μεγάλο βάρος αυτής της κρίσης. Καμία ευρωπαϊκή συζήτηση για τα κλειστά σύνορα, για τις καθημερινές εικόνες ντροπής, για το ότι κάθε εταίρος κάνει τη δική του πολιτική δίχως κεντρικό συντονισμό. Καθένα σχέδιο, καμιά πρόνοια, καμία ανάλογη ανταμοιβή. Μια Ελλάδα χωρίς φωνή που απλά περίμενε να δει με ποιον τρόπο η διαπραγμάτευση Ε.Ε. - Τουρκίας θα έκρινε και τη δική της μοίρα. Μοίρα όμως που δεν την ορίζεις μόνος σου, δεν μπορεί να είναι καλή μοίρα.